

søle, at jeg ikke kan Andet end antage, at det i hele dette Forhold ikke har været retlige Grundsætninger, der have været de ledende, men derimod oeconomicke Hensyn. Man har været i Forlegenhed for at fikke de nye Fængsler tilstrækkelig Befolkning. Men dengang da den senere under 29de December 1850 udgivne Lov om Anvendelsen af forskjellige Arter af Straffearbejde var første Gang til Forhandling i Landstthinget, troede Justitsministeren der at burde meddele forskellige Uddrag af Betænkninger fra Fængselscommissionen, og jeg finder da, at samme allerede den Gang selv har yttret sig saaledes i Anledning af Spørgsmaal om den blot simple Overtagelse af Fanger: „Commissionen indseer fuldt vel, at ved dette Spørgsmaals Afgjørelse oeconomicke Hensyn ikke kunne være de afgjørende, men den troer dog, at den burde gjøre opmærksom paa, i hvor høj Grad alle oeconomicke Hensyn tale for Statens Besøielse til at forandre det idømte Straffested, naar Straffearten ikke derved bliver de jure strengere.“ Men her er nu netop, som jeg har sagt, Tale om en anden Straffearart. Den høitærede Justitsminister siger ogsaa selv i det samme Foredrag, hvori han den Gang meddeelte denne Betænkning, at man „naturligvis har antaget de isolerede Straffe for at medføre en langt større Straf for den paa-gjældende Forbryder“, ligesom han senere, under samme Lovs Forhandling, selv har udtalt, at Fanger, „i alt Fald ikke uden den største Nødvendighed var tilstede derfor, burde ved Lov flyttes om til en anden Art af Straffeanstalt.“

Foraa vidt man har sagt, at man ogsaa paa fremmede Steder har Exempler paa, at man har forandret Straffen paa Maader, lignende den, der her er Tale om, forekommer det mig, at det Princip, man herved kommer i Strid med, er saa klart, at Hensyn til andre Lande ikke her kan komme i nogen afgjørende Betragtning. Og det vil ogsaa endnu være i Fleres Hukommelse, at da man i Frankrig for nogle Aar siden bortførte de Fanger, der vare dømte til Bagnoerne, til Cayenne, vakte dette den Gang hist en ikke ringe Mis-

fornøielse, foraa vidt en saadan Misfornøielse ellers overhovedet der kunde yttre sig. Det er vistnok sandt, at der var Forandringen maa-see meget mere iøinesaldende; men her er dog ogsaa Tale om en ny Straffearart, om hvilken det for mig og vistnok ogsaa for mange Andre idetmindste staaer usikkert, om den dog ikke er strengere end den Straf, der blev en Følge af Dommene.

Endnu vil jeg fremhæve, hvad der ogsaa er berørt i Motiverne, at det ikke er noget Uørt eller aldeles Usædvanligt, der her er foreslaet, idet det navnlig i Norge er blevet fastsat ved Forordningen af 12te Juli 1848, at en tilsvarende Forandring der kun kunde finde Sted, foraa vidt Fangerne „dertil gave deres Samtykke.“ Jeg skal saaledes for mit Bedkommende stemme for det Vædringsforslag, der er anbefalet af den ærede Rigsdagsmand. Men vil man dog endelig paastaae, at der her ikke er Tale om at fastsætte en ny Straf, og forkaster man derfor Vædringsforslaget, da bør vi dog ikke paatage os at lade den lovgivende Magt forandre, hvad der er fastsat ved Dom, men lade Justitsministeren og Administrationen beholde hele Ansvar, hvorfor jeg i dette Tilfælde vil tilraade Thinget at stemme mod hele S 3.

Tiemroth: Idet jeg ligeledes maa tiltræde det, der af de 2 sidste ærede Talere er blevet sagt, skal jeg blot dertil endnu sige et Par Bemærkninger. I de Motiver, som til det foreliggende Lovforslag ere Thinget meddeelte, siges der Side 6: „Det er nemlig almindelig erkjendt, at den i Enkelte efter Isoleringssystemet udstaaede Straf maa ansees som en mere intensiv Straf end den tidligere anvendte, og det er derfor grundet i Retfærdighed, at der, naar de i Lovgivningen foreskrevne Straffe, ved hvis Fastsættelse der ikke er taget Hensyn til dette intensivt haardere Straffesystem, bringes til Anvendelse efter dette System, bør indtræde en Forkortelse i Straffetiden“ .... Jeg har blot ved at oplæse dette villet gjøre opmærksom paa, at det ogsaa i Motiverne til selve Lovforslaget er anerkjendt, at det er en ganske anden Straf end den tid-